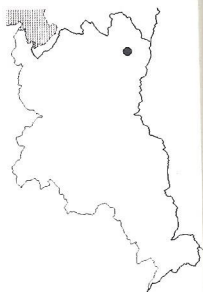

Bohinjsko jezero

Le kdo ne pozna Bohinjskega jezera, stisnjenege v ledeniški dolini med Voglom in Pršivcem! Morda si si ga mimogrede ogledal s ceste proti Ukanecu, si poleti privoščil prijetno kopal po napornem hribovskem doživetju, užival v hitrosti jadranja z desko, se z Vogla ozrl na veliko zaledenelo ploskev ali pa pri sv. Janezu le pomočil roko v jezero.

Bohinjsko jezero je največje stalno jezero v Sloveniji. Dolgo je 4,1 kilometra in 1,2 km široko, največja globina je 45 metrov, površina pa meri 3,18 kvadratnega kilometra. Zanimivejši od velikosti je nastanek jezera. S pripovedjo se bomo morali premakniti v obdobje poledenitve, ko so le višji vrhovi gledali iz ledenega pokrova. Debele plasti ledu so postopoma polzele in s svojo težo spreminjale skalno dolinsko korito. Nekdaj položnejša pobočja Vogla in Pršivca je ledenik obrusil v strme stene, s seboj pa odnašal ogromno količino peska, kamena pa tudi velikih skal. Ob taljenju ledu se je vse to gradivo odlagalo – nastali so nasipi, ki jim pravimo morene ali groblje. Za razliko od rečnih nanosov, kjer se delci lepo razporedijo od največjih (najtežjih) do najmanjših, so v ledeniški groblji pomešani kamni vseh velikosti.

V ledeni dobi so na območju Alp ledeniki nekajkrat spreminjali površje alpskih dolin. Zadnja poledenitev je bila v naših Alpah pred komaj osem tisoč leti! Prav zato so sledovi delovanja Bohinjskega ledenika zelo lepo vidni.

Jezero je seveda najlepše »delo« ledenika, ki je poglobil tektonsko vdolbino, na vzhodni strani pa z visokim morenskimi nasipom, na katerem je zgrajena vas Stara Fužina, zajezil odtok. Nekdaj je bilo jezero višje, nato pa se je postopoma umikalo. Prejšnja obtežja lahko zasledujemo na vzhodni strani, kjer se od jezera do Stare Fužine postopoma dvigujejo tri različne jezerske terase, nekdanje obale jezera.

Nič manj ni zanimiva zahodna stran Bohinjskega jezera, kjer ga napaja Savica, največji površinski jezerski dotok. Od izvira in slapa (→ 14) se voda prebije skozi kratko sotesko, se v ravnini umiri, ob nizkih vodah pa celo ponikne v prodnate nanose. Do izliva v Ukanecu je morala Savica prebiti še visoko moreno, ki jo je naredil zadnji ostanek Bohinjskega ledenika. Postopoma je odnesla drobno gradivo, dokler niso ostali le še ogromni skalni bloki, med katerimi si rečica utira pot.

Ob južnem robu je speljana cesta, ob severnem pa prijetna sprehajalna pot, tako da z dostopom k jezeru ni prav nobenih težav.

- 1 Bohinjska kotlina z jezerom z Vodnikovskega razglednika. Za ledeniški vrati med Rudnico (levo) in Studorjem (desno) so vasi in polja Zgornje doline.
- 2 Pogled na jezero iz nasprotne strani, z Ukanca. Posebno izrazita je značilna ledeniška oblika začetnega dela doline v obliki črke »U«.

